

HERST & WINTER 2014

PENZINE

PAJOTTENLAND EN ZENNEVALLEI MAGAZINE

GRATIS

FRANK VAN PASSEL:
"DE STREEKBEWONERS MOGEN FIER
ZIJN OP HET FEIT DAT ZE HUN STREEK
NOG NIET NAAR DE VAANTJES
HEBBEN GEHOLPEN."

PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI IN DE HOOFDROL
JIJ BELEEF HET ELKE DAG

MET UIT-AGENDA & WEDSTRIJD

DIY IS HIPPER DAN OOI

BOMENBEER HAKT ER OP LOS

BIJZONDERE WONINGEN IN DE REGIO

MOOIE VERKLANKING VAN HET PAJOTTENLAND

**FRANK VAN PASSEL DRAAIT AMATEURS
IN PAJOTTENLAND EN ZENNEVALLEI**

**Pajottenland
& Zennevallei**

ANNO 1822

Lindemans

— AUTHENTIC LAMBIC BREWERY SINCE 1822 —

CRAFTED BY WIND,

De wind streelt langs het weidse landschap van de Zennevallei en het Pajottenland. Doorheen de seizoenen, jaren, eeuwen worden unieke wilde gisten door de wind tot in onze brouwerij gebracht: de 'Brettanomyces Bruxellensis' en 'Brettanomyces Lambicus'. Wilde gisten die men nergens anders ter wereld vindt en die aan de basis liggen van de meest prestigieuze schat van Lindemans: de lambiek.

BREWED BY MAN.

Van vader op zoon, volgens oude recepten en handelingen en met respect voor de natuurelementen, wordt het brouwproces bij Lindemans doorgegeven. Met overgeleverde kennis en onstuitbare passie worden onze lambiekbieren al zes generaties lang gerijpt, geproefd en gemengd. En pas wanneer we volledig tevreden zijn, herbeginnen we, en opnieuw, en opnieuw.

LAMBIEK IS VAKMANSCHAP, EN DAT PROEF JE. DEGUSTEER NU ONZE GEUZE- EN FRUITBIEREN

Bier met liefde gebrouwen, drink je met verstand.

HET DECOR SPEELT DE HOOFDROL

Wat zijn we fier! Onze streek is al zo veel keer als decor gebruikt en op de buis verschenen (zie p. 24 & 25), maar ze blijft een onuitputtelijke bron van inspiratie. Regisseur Frank Van Passel (zie cover) heeft ervoor gezorgd dat onze mooie landschappen ook nu weer volop in de kijker komen met de heerlijke feel-good televisiereeks Amateurs bij VTM.

Iedereen zal ongetwijfeld zichzelf of enkele karaktertrekken herkennen in één van de sympathieke amateurtoneelspelers. Deze knappe koppen delen allemaal eenzelfde passie. En laat dit ons nu net denken aan de liefde die wij voor onze mooie regio delen. We zijn er trouwens van overtuigd dat we hierin niet alleen zijn. Deel je ook onze passie of steek je graag de handen uit de mouwen, blader door deze editie en vind talrijke mogelijkheden om zelf actief deel te nemen.

Voor ieders talent hebben we iets in de aanbieding! Heb je een vlotte pen, stuur je eigen nieuwtjes door voor onze PenZinierubriek. Ben je het actievere type, help het plukteam fruit plukken of sluit je aan bij de bomenwerkgroep. Zit organiseren in je bloed, plan dan met je vereniging je eigen fruitactiviteit. Ligt er bij je thuis een boeiende erfgoedverzameling die je wel eens vanonder het stof zou willen halen? Of ben je meer iemand met sterke sociale contacten, we kunnen altijd helpende handen gebruiken om PenZine mee te verdelen en te promoten.

Indien interesse, stuur gerust een mailtje naar info@penzine.be. Hopelijk tot snel!

COLOFON

PenZine verschijnt drie keer per jaar op initiatief van Erfgoedcel Pajottenland Zennevallei, Toerisme Pajottenland & Zennevallei, Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en Pajottenland+ en Arch'educ. Verspreiding op 30.000 ex in de gemeenten: Affligem, Bever, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Galmaarden, Gooik, Halle, Herne, Lennik, Liedekerke, Linkebeek, Pepingen, Roosdaal, Sint-Genesius-Rode, Sint-Pieters-Leeuw, Ternat

Redactie: Alwin Loeckx, Carlijn Fronik, Jos Huwaert, Karen Van Buggenhout, Koen Demarsin, Kristien Van Hecke, Katrien Meersseman, Tim Guily, Manu De Cort, Bea Vansteelandt, Filip Verhaegen, Annelies Desmet, Elien Devillé, Lise Lombaert

Meer info over adverteren:

Kristien Van Hecke, 0477 41 09 97

Verantwoordelijke uitgever: Toerisme Pajottenland & Zennevallei, Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei, Erfgoedcel Pajottenland Zennevallei, Pajottenland+

Foto cover: wandelaar Conor Biggs op heuvel in Neerpede, © Jente Boone

Vormgeving en druk: PuPiL - Halle

PenZine - www.penzine.be - info@penzine.be
T: 02 356 42 59

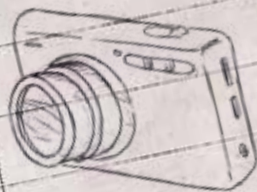
PENZINE'S HERFST SURVIVALPAKKET

Nestel je met wat popcorn voor de televisie op p. 6, 7 en 8.

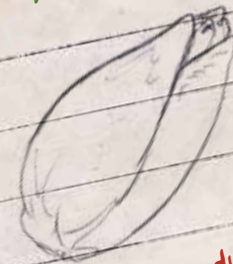
Op p. 34 en 35 kan je wegdromen op de tonen van Kim Delcour.

Ontdek de collectie van het Audiovisueel museum op p. 32 en 33.

Ga aan de slag met plan Boommarker op p. 22.

Proef de verse grondwitloof van Rudi op p. 15 en 16.

3

PENZINIES

KORT NIEUWS UIT JOUW STREEK

'PAJOTSE HARTJES' SMAKEN NAAR NATUUR EN LANDSCHAP

Pajottenland, land van melk en honing, daar horen passende koekjes bij! Zes producenten slaan de handen in elkaar en leveren ingrediënten voor een nieuw streekproduct: koekjes met de smakelijke naam 'Pajotse hartjes'. Elke producent neemt een concreet engagement voor poel, hoogstamboomgaard, haag... en maakt ons Pajots landschap mooier en groener. Goed nieuws voor de Koesterburen!

Tijdens drie proefmomenten kan je het recept voor Pajotse hartjes zelf mee op punt stellen en kennismaken met producenten die hun hart openstellen voor natuur en landschap: op 8/11 bij Hof Ter Vrijlegem (Asse) met film 'More than honey', 22/11 bij Brouwerij Lindemans (Vlezenbeek) met proeverij en 6/12 bij Het Waterhof (Gaasbeek). Programma en inschrijven:

www.pajot-zenne.be/pajotsehartjes

ONTDEK DE SPOREN VAN DE EERSTE WERELDOORLOG IN DE KLAS

www.kindereninbezetgebied.be is een interactieve website voor klasgroepen vanaf het vierde leerjaar. Je vindt er sprekende foto's en pakkende getuigenissen over de Eerste Wereldoorlog in onze gemeenten en regio.

Aan de hand van thema's als kledij, eten, kattenkwaad en school maken de leerlingen kennis met de leefwereld van kinderen in 1914-1918. Leerkrachten vinden er tal van tips, informatie en beeldmateriaal. Klik op de website door naar de pagina van de regio Pajottenland & Zennevallei! Wil je meer tips en materiaal om educatief aan de slag te gaan rond WOI, surf dan zeker ook eens naar www.pajotzenne14-18.be.

HELP MEE AAN FRUITLENTE 2015

In lente 2015 wil Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei graag zo veel mogelijk activiteiten in verband met hoogstamfruit stimuleren in Affligem, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Halle, Liedekerke, Sint-Pieters-Leeuw, Sint-Genesius-Rode en Ternat. Alle verenigingen worden uitgenodigd om in periode maart tot juni een 'fruitactiviteit' te organiseren.

Je kan hiervoor financiële en promotionele steun krijgen bij Regionaal Landschap P&Z: in te zetten voor workshop, wandeling, vertelavond, kookles, cursus, publicatie... Neem contact op met Marleen Maldegheem, marleen@pajot-zenne.be, 02 452 60 45.

PENZINIE MEE

Heb je zelf korte nieuwtjes over natuur, erfgoed, toerisme... in regio Pajottenland-Zennevallei?

Laat ons iets weten op info@penzine.be en met een beetje geluk verschijnt jouw 'PenZinie' in een volgende editie van PenZine. Maximum 100 woorden en stuur ook een foto mee.

START PLUKTEAM PAJOTTENLAND & ZENNEVALLEI

Kom je er niet toe om je hoogstamfruitbomen geplukt te krijgen? Geen nood, doe beroep op de helpende handen van het plukteam Pajottenland & Zennevallei!

Dit najaar zijn we gestart met 12 vrijwilligers in 15 boomgaarden. We zijn nog steeds op zoek naar extra vrijwilligers om (volgend jaar) fruit te plukken in ruil voor de helft van de oogst. Het Regionaal Landschap zet je op weg met een cursus veilig en efficiënt plukken en voorziet een basispakket plukmateriaal.

www.pajot-zenne.be/plukteam

NIEUWE FAIRTRADEKALENDER

Voor het eerst hebben fairtradetrekken uit 7 gemeenten van het Pajottenland en de Zennevallei de handen in elkaar geslagen om een regionaal evenement op touw te zetten. Een heel jaar lang zullen er in de deelnemende gemeenten fairtrade activiteiten worden georganiseerd. Deze werden gebundeld in een prachtige streekkalender. Deze gratis kalender zal voor het eerst te verkrijgen zijn op de persvoorstelling van 12 oktober 2014. Verder via de deelnemende gemeenten.

Meer informatie: <http://www.fairtradegemeenten.be> of <https://www.facebook.com/Fairtradekalender>.

NU OOK OFFICIEEL: HET GELUK LIGT IN HET PAJOTTENLAND

Leo Bormans, auteur van de internationale bestseller 'The World Book of Happiness', heeft Natuurpunt gevraagd om mee te werken aan het project 'Geluksplekjes'.

Twee van de 10 uitgekozen geluksplekjes liggen in het Pajottenland: het Boeboekspad in Gooik en Thaborberg in Dilbeek. Ontdek deze en andere plekjes op www.pajot-zenne.be/natuurpuntgeluksplekjes

GROENE GORDEL MAGAZINE

Nog meer tips en nieuws over Pajottenland, Zennevallei, Dijleland en Brabantse Kouters vind je in het herfstnummer van Groene Gordel magazine. Gratis te verkrijgen via de toerismekantoren of online op www.toerismevlaamsbrabant.be.

In dit nummer: De herfstkleuren van het Zoniënwoud, Wandel een televisiedecor binnen en 'Door het broeierige regenwoud'. De geur van de herfst, de warme tinten van de bossen, een knetterend haardvuur. De Groene Gordel kleurt op z'n mooist.

AMATEURS

Acteurs, journalisten en andere genodigden staan druk na te praten over de eerste beelden van de fictiereeks. Frank Van Passel, de regisseur, loopt van interview naar interview. Terwijl we op onze beurt wachten, schieten we enkele acteurs aan voor een praatje. "Ik kom onmiddellijk bij jullie," zegt Frank, "nog snel even een drankje halen." Na enkele minuten weet hij zich een weg te banen tussen de verschillende mensen die hem aanklappen en feliciteren. Tijd voor PenZine om vragen op hem af te vuren.

6

HEB JE EEN FAVORIETE PLEK IN HET PAJOTTENLAND?

"Als ik ergens een reeks of een film ga draaien, zorg ik ervoor dat ik de streek als mijn broekzak ken, zodat ik zeker de mooiste plekjes niet mis. Het Pajottenland en de Zennevallei zijn zo verdomd groot, dat dat niet evident is. Ik ben twee zomers geleden begonnen met de wagen rond te rijden. Maar ik moest het duidelijk

anders aanpakken. Ik nam mijn fiets mee en heb hier honderden en honderden kilometers rondgefietst. Een favoriete plek kiezen is dus moeilijk omdat ik hier zoveel mooie plekken ben tegengekomen."

WAT VIND JE DAN ZO MOOI AAN HET PAJOTTENLAND?

"Je zit heel dicht bij een aantal steden en toch hebben de dorpen hier iets authentiek weten te bewaren en dat zonder een uithoek te zijn. Het is niet verprutst door te veel verkavelingen of lelijke villawijken."

"JE ZIT HEEL DICT BIJ EEN AANTAL STEDEN EN TOCH HEBBEN DE DORPEN HIER IETS AUTHENTIEK WETEN TE BEWAREN"

Het is gewoon een uitzonderlijk mooie plek en dat op twintig minuten rijden van een wereldstad als Brussel. Dat is toch uitzonderlijk vind ik. Waarom zou je nog op reis gaan naar het buitenland? De mensen moeten overtuigd worden dat de iets moeilijkere rit over de ring meer dan de moeite waard is!"

WAT GA JE HIER MISSEN?

"De rust, het feit dat je hier even tot adem kan komen. Je vroeg daarstraks naar mijn favoriete plek, de Congoberg vind ik echt uniek. Het is er ontroerend mooi. Die boerenpaarden daar in de weide, ja dat ga ik missen. Alé, ik hoef dat eigenlijk niet te missen, ik kan er zo naar toe rijden natuurlijk."

DENKT U DAT DE PAJOTTEN HET SOMS ALS VANZELFSPREKEND NEMEN?

"Daar ben ik van overtuigd. Maar dat is misschien ook een van de redenen waarom het hier nog zo mooi is gebleven. Kijk naar Gaasbeek, dat is een prachtig dorp. Het is totaal niet verprutst en ik hoop dat het zo blijft. Het marktpleintje met die eenvoudige grind, dat vind ik zo mooi. Ik hoorde dat er sprake was om het te vernieuwen. Gelukkig hebben ze enkel nieuw grind gelegd. Ik hoopte dat ze niet zoals in veel Vlaamse dorpen tegeltapijten leggen. Dat grind is zo schoon, blijf daar af." (lacht)

WAAR MOGEN DE INWONERS VAN HET PAJOTTENLAND TROTS OP ZIJN?

"Wel, ik vind op het feit dat ze hun streek nog niet naar de vaantjes hebben geholpen. Wat voor heel veel streken in Vlaanderen wel het geval is. Vlaanderen is een grote parkeerplaats en dat geldt niet voor het Pajottenland. Niet voor alle dorpen natuurlijk, want er zijn er wel een paar waarbij ik dacht: hier is een aannemer aan het werk die er beter met zijn handen zou afblijven!" (lacht)

HEBT U STREEKPRODUCTEN LEREN KENNEN TIJDENS DE PERIODE DIE U HIER WAS?

"Een kriel van het vat vind ik echt fantastisch. Bij de voorbereidingen hebben we hier de Toer de Geuze gedaan en toen heb

ik ook enkele lekkere smaken ontdekt. Ik heb hier de echte kriel leren kennen en sindsdien zijn er een paar soorten kriel die ik niet meer aanraak omdat ik het echt chemische rommel vind. (lacht) Dat geldt eigenlijk voor heel de ploeg. Toen we aan het filmen waren aan de kerk van Gaasbeek is er vaak een cafeetje in beeld. Voor die klanten waren de opnames niet altijd even gemakkelijk omdat ze niet in de buurt mochten parkeren en moesten opletten wanneer ze binnen en buiten stapten. De bazin was hierdoor ook heel slecht gezind op ons. Maar op een zekere avond zijn we daar toch eens gaan doorzakken en hebben we denk ik minstens een vat opgedronken. Sindsdien is alles gelukkig weer ok. (lacht)

IS ER EEN LEUKE ANEKDOTE DIE U ONS KAN VERTELLEN OVER DE REEKS?

"In Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek hebben we in een periode van zeven maanden regelmatig gefilmd. De hoofdstraat aan de kerk moest dus gedurende zeven maanden identiek blijven, want we filmden ook stukken in januari die zich zagezegd in augustus afspeelden. Dat is niet evident voor een dorpsplein. Er staan bomen, die mogen niet groeien, maar er zijn ook gebouwen die verbouwd worden. We hebben gedurende zeven maanden strikte afspraken moeten maken. Onder andere ook met een man wiens huis we in een kapperszaak hadden veranderd.

**IK HEB HIER
DE ECHTE KRIEL
LEREN KENNEN EN
SINSDIEN ZIJN ER
EEN PAAR SOORTEN
KRIEL DIE IK NIET MEER
AANRAAK OMDAT IK
HET ECHT CHEMISCHE
ROMMEL VIND.**

Dan kwam je na drie maanden terug en moest je die stickers weer op de ruit plakken. Maar vooral aan de frituur op de hoek hangt een leuke anekdote. In ons scenario had de frituur een andere naam dan 'de snelle friet', maar ik vond de borden zo grappig dat we het in het scenario hebben aangepast. We zijn daar beginnen filmen, maar eind december werd de frituur plots verkocht. De nieuwe eigenaar wou er een pizzeria openen en koos dus een nieuwe naam. Gelukkig hebben we hem na veel discussiëren toch kunnen overtuigen om de borden van 'de snelle friet' tijdelijk opnieuw op te hangen. Tot zijn grote angst dat iedereen in de buurt erg verward zou zijn omdat hij de naam net veranderd had."

Auteur: Elien Devillé

QUOTES CAST

ONTDEK OOK WWW.DEPAJOTTERS.BE!

Hier vind je alles wat je wil voor een gezellige daguitstap of een lang weekend in het Pajottenland en de Zennevallei, het prachtige decor van de VTM-reeks Amateurs.

Hier ontdek je wat onze streek allemaal te bieden heeft en hoe je kan proeven van het goede leven!

Alle info op de www.depajotters.be.

MIEKE DE GROOTE:

"Vooral de kreek van Boon is mij bijgebleven. Misschien erg dat dat als eerste in mij opkomt *lacht*."

FRED VAN KUYK:

"Ik kende de streek al een beetje omdat mijn goede vriend Urbanus hier ook woont. Het is een prachtige streek en een belangrijk cultureel deel van Vlaanderen."

JONAS VAN GEEL:

"Soms lijkt het hier wel een beetje op Italië, ik wist niet dat het zo mooi was."

MARC VAN EEGHEM:

"Iedereen is hier zo gastvrij en helemaal niet opdringerig. Niemand probeerde ons van locatie te doen veranderen om net die ene molen of dat ene gebouw in beeld te krijgen."

ANN TUTS:

"Een vriendin van mij woont in Alseberg waardoor ik af en toe wel eens in de streek neerdaal. Mijn ouders zijn ook Brabanders, maar ikzelf ben hier niet opgegroeid."

ELS DOTTERMANS:

"Vooral Gaasbeek vind ik ongelooflijk. Zo pittoresk, met in de verte een kasteel."

CHEF-KOKS KOKEN MET 'LEKKERS UIT HET PAJOTTENLAND' MET OVERHEERLIJKE HAPJES VOOR JE TV

Drie restaurateurs uit onze streek zijn overtuigd van de smaakvolle producten uit eigen regio en nemen ons in PenZine opnieuw op sleeptouw in hun kookwereld, waarin ze met liefde de producten uit het Pajottenland gebruiken. Ideale hapjes om je gezellig mee op de sofa te nestelen en met het hele gezin naar 'Amateurs' te kijken. Smakelijk!

BLOEMETJESCOCKTAIL MET HAPJES

APERITIEFJE VOOR 1 PERSOON

ALCOHOLVRIJE COCKTAIL (apple-rose)

- > 6 cl appelsap (Fruitburght Demeulemeester)
- > 6 cl bitter lemon
- > 2 cl siroop van frambozen

BLOEMETJES (Duizendblad)

- > Citrusafrikaantjes (oranje)
- > Salvia 'hot lips' (rood-wit)
- > Agastache 'Kolibri'

AFWERKING

- > appel
- > framboos
- > ijsblokjes met bloemen

BEREIDINGSWIJZE

- Vul de shaker met fijngemalen ijs. Giet daarin het appelsap en de frambozensiroop. Meng alles goed.
- Vul aan met de bitter lemon en schenk in een shortdrinkglas. Doe er de ijsblokjes bij voor een frisse, vrolijke toets en werk af met de vruchten.

ENKELE HAPJES VOOR BIJ DE COCKTAIL

- Kroketje van varkensspoot met lookmayonaise, girollencrème, gepikkelde rode uitjes en rode shiso.
- Gerookt sprotje en spiegelei van kwartel met een toastje, gestoofde jonge spinazie en wakame.
- Wilde gemarineerde zalm met witte kool, dillemayonaise, sinaasappel en afilla cress.

Gastvrouw Lily Borghs en sommelier Maxime Verstaef van restaurant Michel in Groot-Bijgaarden • www.restaurant-michel.be

© Luc Bohez

© Luc Bohez

Chef Kim Desmeth van restaurant
Me Justa in Halle

HOISINBALLETJES MET TZATZIKI EN ZELFGEMAAKTE PITABROODJES

HAPJE VOOR 4 PERSONEN

- > 500 g lams-/varkensgehakt (De Lingeren)
- > 1 eierdooier
- > 8 eetlepels hoisinsaus (aankooptip: Chinese supermarkt)
- > 1 theelepel gember, geraspt (Duizendblad)
- > 1 eetlepel mosterd
- > 1 teentje fijngesneden knoflook
- > 1 bosje munt (Duizendblad)
- > 1 bosje koriander (Duizendblad)
- > 100 g vers broodkruim

TZATZIKI

- > 250 g volle yoghurt (Waterhof)
- > een halve komkommer
- > 2 teentjes knoflook, geperst
- > 2 eetlepels koolzaadolie (Hof ter Vrijlegem)
- > 1 handjevol munt, fijngesneden
- > zwarte peper

PITABROODJES

- > 1 zakje gedroogde gist
- > 150 ml water, lauwwarm
- > 1 eetlepel koolzaadhoning (Hof ter Vrijlegem)
- > 450 g wit broodmeel, plus wat extra om je werkvlak te bestrooien
- > 1 1/2 theelepel fijn zeezout
- > 100 ml lauwwarme melk

www.lekkersuithetpajottenland.be

HOISINBALLETJES (20)

- Knead alle ingrediënten door elkaar, maar hou 4 eetlepels van de hoisinsaus apart.
- Rol kleine balletjes, ongeveer ter grootte van een golfbal.
- Verwarm de oven voor op 180 °C. Leg de balletjes op een ingevette bakplaat en bak ze gedurende 20 minuten gaar.
- Leg de balletjes op een schoteltje en overgiet ze met de rest van de hoisinsaus.

© Luc Bohez

TZATZIKI

- Was en rasp de komkommer, laat uitlekken en knijp al het vocht eruit.
- Meng de yoghurt met de komkommer, het knoflook, de koolzaadolie en de fijngesneden munt.
- Kruid af met versgemalen zwarte peper.

PITABROODJES

- Los de gist op in 3 eetlepels van het lauwwarme water en roer er de honing door.
- Zeef het meel en het zout samen in een grote mengkom, voeg er het gistmengsel aan toe en roer er geleidelijk de rest van het water en de melk door.
- Leg het deeg op een met bloem bestoven werkvlak en kneed het minstens 10 minuten tot het glad en elastisch is. Maak van het deeg een bal, leg hem in een kom en dek af met een vochtige theedoek. Laat op een warme plek ongeveer 1 uur rijzen.
- Verhit de oven tot 230 °C.
- Haal het deeg uit de kom en verdeel het in 6 bollen. Rol elke bol uit tot een ronde plak met een doorsnede van ongeveer 20 cm. Leg de plakken deeg op een bakplaat, kwast ze in met wat water en bak ze in ongeveer 8 minuten goudgeel.
- Serveer de broodjes warm.

PERENBRUNOISE MET LENNIKS POIREKE, PERENSORBET EN CHOCOLADE

NAGERECHT VOOR 4 PERSONEN

- > 750 g peren (Doyenné) + 2 aparte peren voor brunoise (Fruitburght Demeulemeester)
- > 200 ml Lenniks Poireke (Huis Vossen/ chocolaterie Valentino)
- > 250 ml suikersiroop
- > 50 g suiker + 2 aparte eetlepels
- > chocomousse
- > crumble van peperkoek
- > scheutje citroensap

PERENBRUNOISE

- Schil 2 peren en verwijder het klokhuis. Snij het vruchtvlees in blokjes en giet er wat citroensap over. Laat de suiker in de alcohol oplossen. Voeg de perenblokjes toe en laat 2 minuten pocheren (garen onder kookpunt). Zorg ervoor dat de peertjes volledig ondergedompeld zijn, anders verkleuren ze. Vervolgens laat je ze afkoelen in het kookvocht.

PERENSORBET

- Schil de overige peren en verwijder het klokhuis. Snij het vruchtvlees in blokjes en stoof de peren onder deksel gaar met het Lenniks Poireke. Pureer het vruchtvlees en meet 450 ml puree af. Roer er vervolgens 250 ml suikersiroop door en laat volledig afkoelen. Draai alles tot slot af in een ijsmachine.

DE FINISHING TOUCH

- Neem een rond bord en zet er een klein potje op. Doe daarin een bolletje perensorbet. Leg op het bord een lepel chocomousse en links en rechts ervan een lepel perenbrunoise. Strooi er dan wat crumble van peperkoek over.

11

FOTOTENTOONSTELLING EEN NIEUWE GENERATIE VOOR TRADITIES

12

Honderden kinderen en jongeren lopen jaarlijks mee in de Sint-Veroonmars in Lembeek (Halle), één van de grootste processies van Vlaanderen. Jeugdbewegingen bouwen met jaarlijkse activiteiten een nieuwe traditie rond Halloween uit. Het brouwersambacht wordt nog steeds van vader op zoon doorgegeven. Elke zomer wagen een bende enthousiastelingen zich in Gooik vijf dagen lang aan traditionele volksmuziek.

OOK IN HET PAJOTTENLAND EN DE ZENNEVALLEI ZIJN DE TRADITIES NOG SPRINGLEVEND!

Wat betekenen deze tradities voor een nieuwe generatie? Is immaterieel erfgoed als een bedrijf? Bestaat zoiets als een "Erfgoed en Zonen" waar een nieuwe generatie mee instapt? Hoe gaat het jonge leven om met traditie? Wat betekent het voor hen? Hoe geeft de nieuwe generatie er zijn eigen draai aan?

Topfotograaf Jimmy Kets, onder andere bekend van De Standaard, trekt dit jaar onze regio rond op zoek naar antwoorden. Hij legt de nieuwe generatie en hun tradities vast op beeld. Het eindresultaat ontdek je in januari 2015 in een fototentoonstelling in CC Westrand met naast het treffende fotografische werk van Jimmy Kets de openhartige getuigenissen van de nieuwe generatie. De PenZinelezer krijgt nu alvast een voorsmaakje.

De Sint-Veroonmars in Lembeek (Halle)

De kaatssport in Kokejane - Herne

Jubileumviering in Dilbeek.

Volksmuziekstage Gooik

De Sint-Veroonmars Lembeek (Halle)

MEER JIMMY KETS?

FILMVERTONING ODYSSEA

Een docu-portret van Jimmy Kets over de internationaal gelauwerde Magnumfotograaf Carl De Keyser.
dinsdag, 6 januari, 2015 – 20u
CC De Plotter - Ternat

JIMMY KETS EXPO 'EEN NIEUWE GENERATIE VOOR TRADITIES'

VAN 11 JANUARI 2015 TOT 5 FEBRUARI 2015

CC Westrand Dilbeek
Een initiatief van Erfgoedcel Pajottenland Zennevallei
ism de kleine expeditie, tapisplein vzw en CC Westrand
Meer informatie: houd www.erfgoedcelpz.be in het oog.

**PRODUCENT
VAN HET SEIZOEN**

GRONDWITLOOFKWEKER RUDI BASTELEUS:

‘JA, IK BEN ECHT EEN UITSTERVEND RAS’

Het witloof van Rudi Basteleus is al jaren een begrip in de streek. Als één van de laatste kwekers van grondwitloof in de regio werkt hij dag in dag uit met veel passie in en rond zijn bedrijf in Sint-Pieters-Leeuw.

15

Rudi, je bent al de derde generatie grondwitloofkwekers in je familie. Betekent dat dan dat je zelf nooit iets anders gekend hebt?

Ik ben er echt in opgegroeid. Op mijn 15de ben ik gestopt met school om mijn ouders te helpen. Later heb ik het bedrijf van hen overgenomen, maar zij helpen mij vandaag ook nog altijd. Verder doe ik alles alleen, wij zijn een familiebedrijf. Na mij zal het waarschijnlijk wel gedaan zijn, want mijn zoon is dierenarts en zal mij dus niet opvolgen. Niet dat ik dat zo erg vind, hij heeft de juiste keuze gemaakt. De tuinbouwsector gaat nu eenmaal achteruit, je wordt niet meer beloond naar het werk dat je erin steekt.

Is het ook lichamelijk een zware job?

Ja, of toch zeker bij onze manier van werken. We kweken het witloof onder golfplaten, volledig op de traditionele manier. Van 's morgens tot 's avonds zijn we ermee bezig, elke dag van de week. Hier in de omgeving ben ik een van de enige witloofkwekers die nog op deze manier werken. Ja, we zijn echt een uitstervend ras! (lacht) In de zomer hebben we trouwens ook nog andere groenten. Mijn ouders kweekten vroeger wel tien verschillende soorten, maar nu hebben we ons in 2 soorten gespecialiseerd: krulandijvie en bladpeterselie.

Aan wie verkoop je je witloof?

Een deel verkoop ik thuis, vooral aan mensen uit de streek. Daarnaast lever ik ook aan twee groothandelaars. Zij verdelen het witloof dan verder naar kruidenierszaken en restaurants. En ook mijn broer verkoopt mijn witloof in zijn kruidenierszaak.

Een paar jaar geleden heb je mee je schouders gezet onder de coöperatie 'Lekkers uit het Pajottenland'. Heeft die samenwerking met andere producenten al positieve gevolgen voor je eigen verkoop?

Ik geloof nog altijd heel erg in het idee om verschillende producenten uit de streek samen te brengen. Voor mijzelf is er op het vlak van verkoop eerlijk gezegd niet zo veel veranderd. Dat komt vooral omdat een vers product als witloof moeilijk te transporteren is. Maar ik vind wel dat het project echt de goeie richting uitgaat. Natuurlijk, hoe meer mensen in de coöperatie stappen, hoe beter.

Denk je dat de coöperatie ook een manier kan zijn om het grondwitloof in stand te houden?

Goh, nee, ik ben er vrij zeker van dat het grondwitloof op termijn zal verdwijnen. Er zijn nog een paar grote kwekers, vooral in de buurt van Kampenhout, die zich echt op het grondwitloof hebben toegelegd. Maar hier rond Brussel ben ik een van de enige.

Het grondwitloof sterft uit, maar in de winkel vind je nu het jaar rond 'waterwitloof'. Is er zo'n groot verschil?

Je zou het echt eens moeten vergelijken. Maak gewoon een portie grondwitloof en een portie waterwitloof apart klaar, je proeft echt wel een groot verschil. Sommige soorten zijn gewoonweg niet te eten, zó bitter! Waterwitloof wordt gekweekt in bakken met water waaraan allerlei producten worden toegevoegd. De wortel neemt die producten op, dus je kan het witloof op die manier zelfs naar bananen of appelsienen doen smaken! (lacht)

Eigenlijk is dat pure chemie. Zo kunnen telers het hele jaar door witloof kweken. Jammer, want daardoor is het natuurlijk geen seizoensgroente meer, hé. Mensen zijn het witloof vaak al beu gegeten als de winter nog moet beginnen.

Hoe eet je zelf je witloof het liefst?

Als ik moet kiezen, dan toch met hesp en kaas. In de winter, als het witloof er is, staat het bij ons wekelijks verschillende keren op tafel. Veel mensen eten niet graag witloof, ze zeggen altijd dat ze het te bitter vinden. Maar weet je hoe dat komt? Dat komt omdat ze nog nooit lekker grondwitloof hebben gegeten. Of dat zeg ik hen dan toch! Je moet je eigen product verkopen, hé. (lacht)

Auteur: **Lise Lombaert**

WITLOOF VOOR DOE-HET-ZELVERS

Bij witloof kweken komt heel wat kijken. Het is een groente waar je elke dag mee bezig moet zijn, jaar in jaar uit.

Rudi: "Eens je ermee begint, zit je eraan vast tot het einde. Een weekje vakantie nemen, of zelfs maar één dag, dat zit er niet in. Je moet ermee bezig zijn, net zoals een boer met zijn koeien."

- > Half mei worden de witloofplantjes ingezaaid.
- > Half september zijn die voldoende gegroeid en worden de wortels gerooid.
- > Daarna worden de wortels bijgesneden en ingetafeld in de grond.
- > Ongeveer dertig dagen later is het witloof volgroeid.
- > Tussendoor moet er wel nog regelmatig gestookt worden.
- > Je moet de temperatuur goed onder controle houden om een goede smaak te krijgen.

© Luc Bohez

HEB JE ZELF ZIN GEKREGEN IN EEN OVERHEERLIJKE PORTIE VAN RUDI'S GRONDWITLOOF?

Je kan Rudi contacteren op het nummer 0495 26 36 49 of bij hem langsgaan in de Bezemstraat 217 in Sint-Pieters-Leeuw. Dat kan op weekdays vanaf 9 uur.

DO IT YOURSELF IS HIPPER DAN OOIIT

We willen allemaal originele spullen, en ze zelf maken is daar de ideale manier voor. Maar wie zegt dat je nieuwe materialen moet kopen voor je creaties? Door oude materialen te recyclen ben je super origineel, het bespaart je veel geld en is bovendien ecologisch. Allemaal goede redenen om snel te beginnen met upcyclen!

Wij geven je hier alvast de tips en tricks om enkele lege wijnflessen en wat resthout om te toveren tot een prachtig designtafeltje. Handig als bijzettafeltje, maar ook leuk voor bij een tuinfeest.

WAT HEB JE NODIG?

- > papier en/of karton
- > schaar
- > een stuk resthout van min. 50x50 cm en min. 2 cm dik.
- > wijnflessen van dezelfde grootte (min. 3)
- > potlood
- > decoupeerzaag
- > boormachine
- > gatzaag/klokboor van 3 tot 3,5 cm
- > schuurpapier (korrel tussen de 120 en 200)

DE STAPPEN :

1. Knip uit dik papier of karton het sjabloon van je tafeltje. Hier kan je zo creatief zijn als je zelf wil! Je kan kiezen voor meerdere vormen, want het tafeltje is modulair. Wie graag een kant en klaar sjabloon wil, je kan het downloaden op www.archeduc.be/tafeltje. Maar uiteraard kan je ook gewoon zelf aan het tekenen gaan.

2. Teken de sjablonen met potlood over op de houten plank.

3. Zaag met de decoupeerzaag de vormen uit de plank.

4. Met schuurpapier of met een rasp kan je de bramen aan de rand verwijderen. Eventuele oneffenheden die ontstaan zijn bij het zagen kan je zo ook wegwerken.

5. Bepaal waar de gaten moeten komen voor de flessen en boor ze met een gatzaag. Ook die randen pak je best nog even aan met schuurpapier. Drie flessen als ondersteuning werken het best!

6. Plaats je gezaagde tafelblad over de flessen, en klaar!

Je kan het tafeltje zo ontwerpen dat het in meerdere combinaties bruikbaar is. Wanneer je meerdere elementen maakt, kan je eindeloos variëren en je tafeltje naar believen uitbreiden. Laat je fantasie en creativiteit de vrije loop!

TOCH LIEVER SAMEN MET ANDEREN AAN DE SLAG?

Za. 8 nov.

Zo. 9 nov.

Za. 22 nov.

Wo. 26 nov.

Zo. 14 dec.

Zo. 14 dec:

Ecodesign: Decalcomanie, decoreer zelf je servies – De Kringwinkel, Tevel Halle

Upcycling: Maak een reuzegrote breimachine en XL-breiwerk – CC Westrand, Dilbeek

Ecodesign: hippe dingen maken met oud leer – De Kringwinkel, Tevel Halle

RecyKLeren: tover een oud kledingstuk om tot iets nieuws – CC De Plotter, Ternat

Upcycling: Accessoires – CC 't Vondel, Halle

Upcycling: sieraden van fietsbanden. – CC 't Vondel, Halle

Voor alle info kijk op www.archeduc.be / duurzaam, inschrijven bij Arch'educ Tel. 02/454 54 01, info@archeduc.be of www.archeduc.be

VRIJ 2 OKTOBER TOT DO 25 JUNI

Atelier Beeldende Kunsten

Schilderen bij Wannes Lecompte
(beginners en gevorderden)
Cursus of workshop
Westrand – cultuurcentrum Dilbeek

VRIJ 3 OKTOBER TOT 17 DECEMBER

Mobiele expo 'Pajottenland Zennevallei 14-18'

Een mobiele expo over het dagelijks
leven in onze regio tijdens WOI.

17/10 tot 31/10 Bibliotheek Gooik
3/11 tot 8/11 Stadhuis Halle
10/11 tot 20/11 CC De Plotter Ternat
21/11 tot 17/12 Coloma Sint-
Pieters-Leeuw

ZA 18 OKTOBER

Instagram

Gebruik je tablet als fototoestel
Cursus of workshop
Bibliotheek Beersel - 10u tot 13u -
inschrijven via Arch'educ.be

ZA 18 TOT ZO 19 OKTOBER

Jaarmarkt Lembeek

Jaarmarkt met randactiviteiten
Centrum Lembeek (Halle)

DI 14, ZO 19 EN ZAT 25 OKTOBER

Ervaringswandeling

Begeleide uitstap of rondleiding
Deze wandeling gaat om
verwonderen, verbinden en genieten.
Je oefent in bewuste waarneming.
Je leert kijken als een fotograaf,
luisteren als een componist, ruiken
als een parfumontwerper, voelen als
een masseur, smaken als een chef-
kok en stil zijn als een monnik.

14 en 19 oktober in Westrand –
cultuurcentrum Dilbeek en op 25
oktober in CC De Meent in Beersel

ZON 19 OKTOBER

Dag van het Brabants Trekpaard

Evenement met trekpaarden
Oudstrijdersplein Vollezele

VRIJ 24 OKTOBER TOT ZO 30 NOVEMBER

Flemish pavilion / Pavillion Flamand / Vlaams Paviljoen

Performatieve tentoonstelling over
complexe meervoudige identiteit

Dit najaar is Chokri Ben Chikha resident
in CC Westrand. Met dit paviljoen
confronteren ze het publiek met
een gevarieerd buffet vol identitaire
delicatessen van hier en elders. Ze gaan
met u in dialoog over ervaringen, dromen,
verwachtingen en perspectieven

Theatraal bezoek op 30/10, 6/11,
13/11 en 20/11 of op aanvraag
Westrand – cultuurcentrum Dilbeek

ZO 26 OKTOBER

Lampionnentoelt door Gezinsbond Liedekerke

Tocht van 4 km voor jong en oud
Parking Heuvelkouter Liedekerke –
17u

DI 4 NOVEMBER

Opera: iets voor mij?

Over dirigenten, decors en diva's
Workshop met operazangeres Magali
Mayenne
Cultuurcentrum De Meent - 6
avonden van 19u30 tot 21u30 -
inschrijven via Arch'educ.be

DI 4 NOVEMBER TOT DI 16 DECEMBER

ABK – Kunstinitiatie, een aanzet tot de moderne kunst

Cursus en workshop
Westrand – cultuurcentrum Dilbeek

DO 6 EN 20 NOVEMBER

EHBO en reanimatie bij kinderen

Cursus of workshop
De Kring Pepingen – 20u tot 22u –
inschrijven via Arch'educ.be

VRIJ 7 NOVEMBER

Quiz Heemkring Gooik

Quiz met vragen over diverse
onderwerpen
Schoor van De Cam in Gooik

TOT ZO 9 NOVEMBER

Once upon a Castle...

Monument
In 2014 wekt het Britse
kunstenaarscollectief WildWorks het
kasteel en zijn voormalige bewoners
weer tot leven. Jeroen D'hoel
componert voor de gelegenheid
een nieuwe kasteelpartituur en Tim
Van Steenberghe belichaamt in
zijn markante kostuums een fusie
van vorm en inhoud, met tijdloze
schoonheid als resultaat.
Kasteel van Gaasbeek

DI 11 NOVEMBER

Jubileumconcert 150 jaar Sint- Martinuskerk Kester

Concert
Sint-Martinuskerk Kester, 19u

DO 13 TOT ZO 23 NOVEMBER

Week van de smaak 'De duurzame verbeelding'

Evenement rond eetcultuur –
www.weekvandesmaak.be
Diverse locaties in de regio

ZA 15 NOVEMBER

Land van Teirlinck wandeling

Wandeling langs mooie vergezichten
van de groene gordel
Oud gemeentehuis Dworp –
14u tot 17u

VRIJ 21 TOT ZO 23 NOVEMBER

Jaarmarkt Lennik

Jaarmarkt met randactiviteiten
Centrum Lennik

ZO 23 NOVEMBER

Herfstwandeling met soep

Wandeling van 8km door Pasar
Roosdaal
Kerk Pamel - 14u30 tot 17u

ZO 26 NOVEMBER

Kunstendag voor kinderen

Diverse activiteiten voor kinderen en
gezinnen in de regio
www.kunstendagvoorkinderen.be

ZA 6 DECEMBER

Dag van de Lambiek

Selectie van meer dan 10 lambieken
In de Verzekering tegen de
Grote Dorst - Eizeringen (Lennik)

ZA 6 DECEMBER

Het geheim van de marsepein

Familievoorstelling door
Uitgezonderd Theater!
GC Warande om 15u

ZO 14 DECEMBER

Upcycling

Accessoires van vintage speelgoed
Vorming voor volwassenen door
Nele Melkebeke
't Vondel Halle, 10u
(inschrijven via [Arch'educ](http://Arch'educ.be))

TOT MA 15 DECEMBER

Recreatief zwemmen voor de hele familie

Sportactiviteit
Stedelijk zwembad Halle

TOT ZO 21 DECEMBER

Rommel-en antiekmarkt

Markt of braderie
Grote Markt Halle - iedere zondag
van 9u tot 12u

TOT ZO 28 DECEMBER

Eizeringen 1914-1918

Tentoonstelling
In de Verzekering tegen de Grote
Dorst, Lennik

VRIJ 30 JANUARI TOT DO 7 MEI

Kalligrafie

Cursus of workshop
GCC Coloma, Sint-Pieters-Leeuw -
10 donderdagen van 19u30 tot 22u

MA 9 FEBRUARI TOT MA 16 MAART

'Ik - Jij - Wij' expo door RASA

Tentoonstelling
Tien hedendaagse kunstenaars
uit verschillende kunstdisciplines
experimenteren met identiteit
en onderzoeken de dynamiek,
onvoorspelbaarheid, eenvoud of
veelvormigheid ervan.
Westrand - cultuurcentrum Dilbeek

ZA 28 FEBRUARI

Hedendaagse architectuur in Dilbeek: Carlos Arroyo

Cursus of workshop
De architect van Dil'arte praat leidt je
rond in de academie en praat over de
toekomst van Westrand.
Academie Dil'arte - 14u tot 17u -
inschrijven via Arch'educ.be

ZO 8 MAART

Dilbeek in de kijker: portretfotografie

Cursus of workshop
Westrand - cultuurcentrum Dilbeek
9u30 tot 17u30 - inschrijven via
Arch'educ.be

DI 24 MAART

Nacht van de geschiedenis

Evenement rond landbouw en visserij
Diverse locaties in de regio

DI 24 MAART

Keski.e.space - MUSé-EUHM

Familievoorstelling/dans
Den AST [Oude Mouterij -
Streekmuseum Halle], 19u

Vlieg wijst je de weg naar leuke
familieactiviteiten / familieUITjes

REGISTREER JE ACTIVITEIT

In deze kalender nemen we graag het
vrijtijdsaanbod met regio-uitstraling op!
Wil je jouw activiteit in deze kalender zien
verschijnen? Voer je activiteit in op www.uitdatabank.be en contacteer de redactie

Nog meer activiteiten en alle informatie
vind je op www.penzine.be

HET 'DECOR' OP DE VOORGROND JE BENT GEEN FIGURANT IN HET LANDSCHAP

All the world's a stage, heel de wereld is toneel. Als inwoner van Pajottenland-Zennevallei heb je dan toch minstens de troost dat je levensverhaal zich tegen een bijzondere achtergrond afspeelt. Is je dag goed gestart met de mist op de velden? Schiet je energiepeil omhoog na een stevige boswandeling? Gekwetter op de achtergrond, dauw op de tip van je schoen... Je bent meer het kind van je landschap dan je denkt. Reden genoeg om dit decor beter te leren kennen en het streekverhaal zelf mee vorm te geven.

Een aantal afgebakende gebieden uit onze regio hebben extra bescherming gekregen van Vlaanderen en Europa. In deze 'habitatgebieden' leven dieren en planten die elders nog maar weinig plek vinden.

De habitatgebieden zijn deel van het Europese 'Natura 2000 netwerk', met bijhorende natuurdoelen om hen verder uit te breiden en te versterken. Je ontdekt ze in de schuddebollen en op www.pajot-zenne.be/natura2000.

Maar natuur kan natuurlijk niet opgesloten worden in groene eilandjes. Zeker in Pajottenland-Zennevallei is het belangrijk om er voor te zorgen dat de grotere natuurgebieden onderling verbonden worden en ingebed liggen in een landbouwlandschap dat ruimte biedt voor natuur en biodiversiteit.

Niet enkel een opdracht voor overheid en landbouwers want ook jij kan een glansrol spelen en in je eigen tuin en omgeving zorgen voor meer natuur: boomgaarden, hagen, poelen...

GEEN SLUITINGSDAGEN OP WANDELNETWERK PAJOTTENLAND

Open 24/24 7/7. Ons landschap is nu mooier dan ooit dus zet je wandelschoenen niet opzij in de herfst. Heel de natuur is druk bezig, snel nog wat voorraad binnenhalen en een warm plekje uitzoeken om te overwinteren. De heuvels, beekvalleiën en kleine akkers van Pajottenland-Zennevallei worden vaak gepromoot als landschap van Bruegel. Maar in de herfst klopt dit écht, het kleurenpalet van de natuur lijkt net wat intenser en warmer geworden.

Met de kaart van het Wandelnetwerk Pajottenland stippel je je eigen wandelingen uit langs 760 km trage wegen in Bever, Galmaarden, Gooik, Herne, Lennik, Pepingen en delen van Roosdaal, Dilbeek, Halle, Sint-Pieters-Leeuw, Geraardsbergen en Ninove. Kaart met infobrochure te koop aan 9 euro via Toerisme Vlaams-Brabant en de toeristische infokantoren in Pajottenland & Zennevallei, zie links en adressen op www.pajot-zenne.be/wandelnetwerk.

SCHUDDEBOL JE MEE?

Europese natuurgebieden in P&Z. Bezoek ze ook in de herfst of winter. Download plannetjes en info over elk gebied via www.pajot-zenne.be/natura2000

MARKVALLEI
(HERNE EN GALMAARDEN)

HALLERBOS (HALLE)

Liefst 535 hectare waarvan 100 hectare bos-reservaat: het Hallerbos is het belangrijkste en meest uitgestrekte bosgebied tussen Zenne en Zoniën. Je vindt er een grote variatie aan boomsoorten: onder andere eik, beuk, es, den, lork en de opvallende sequoiadendron, beter bekend als mammoetboom. In het Hallerbos leven reeën samen met de vos, het wilde konijn, de haas en de bunzing. In de 24 bosuil-kasten vinden de koningen onder de nachtvogels een veilig onderkomen.

ZUUNVALLEI
(SINT-PIETERS-LEEUEW EN LENNIK)

WOLFSPUTTEN (DILBEEK)

Wolven vind je niet meer, maar wel nog putten. Met een beetje (on-) geluk zal je hier verdwalen want je raakt vanzelf gedesorienteerd door zoveel afwisseling tussen open landschap, bos en reliëf met steile wanden vol varens. Even pools-hoogte nemen of nagenieten kan in cultuurcentrum De Westrand, met een 'Wolfspuitenpot' in het Praetcafé. Westrand – cultuurcentrum Dilbeek organiseert ook leuke activiteiten in het gebied (90 ha).

KASTEELPARKEN GROENENBERG EN GAASBEEK (SINT-PIETERS-LEEUEW EN LENNIK)

Natuur en cultuur hebben hier elk hun eigen kasteel, maar weten elkaar gelukkig ook te vinden. In het Kasteelpark van Gaasbeek (50 ha) wandel je in de 20ste eeuw, toen jonkheren- en vrouwen door dit romantische park flaneerden. Bij tweelingspark Groenberg (45 ha) garanderen solitaire bomen, kleurrijke heesters, azaleastruiken en paarse vlinderstruiken het hele jaar door kleur.

LIEDEKERKEBOS

Liedekerkebos (200 ha) is een restant van het Kolenwoud. Dit oeroude bos strekte zich in de tijd van de Romeinen uit van de oevers van de Rijn en de Moezel tot de Noordzee. In Liedekerkebos is plek voor wandelen, joggen, ravotten... en een deel is afgesloten bosreservaat. Je vindt er onder andere brede wespenorchis, heel wat voorjaarsbloeiers en bedreigde soorten zoals paarbladig en verspreidbladig goudveil.

TER RIJST
(PEPINGEN)

KESTERHEIDE
(GOOIK)

PLAN BOOMMARTER

WERK MEE AAN NATUURVERBINDING

Het samenwerkingsproject Plan Boommarter maakt werk van de verbinding van Hallerbos met andere ecologische pareltjes in de omgeving zoals Maasdalbos, Lembeekbos, Berendries en Warande. Inwoners van het gebied krijgen advies en financiële steun voor de aanleg van boomgaarden, hagen en poelen. Christine en Erik Goessens uit Halle doen enthousiast mee en delen hun ervaringen graag met PenZine.

Je hebt geen twee minuten nodig om het respect en de tederheid te ervaren waarmee dit koppel met elkaar en hun omgeving omgaat. Zorg voor natuur en landschap lijken hier vanzelfsprekend in te passen. Christine en Erik wonen net een jaar aan de rand van het Hallerbos en hebben er dus voor het eerst alle seizoenen achter de rug. Van in huis kijken we door grote vensters naar de tuin en het achterliggende bos, een Paradijsplekje dat ze mee vorm geven.

VOELEN JULLIE ZICH HIER AL WAT THUIS?

Erik: „Niet enkel wijzelf maar ook onze hond, konijn en schapen. En de kleinkinderen die zich

uitleven! In ons vroegere huis woonden we tussen de bossen van Hallerbos maar hier aan de rand komen we meer natuur tegen: vogels, padden, salamanders, vossen... Sowieso genieten we van de rust. We worden telkens weer stil van een prachtige zonsopgang in de mist boven Hallerbos of wanneer een volle maan boven het bos schijnt.”

WAT IS JULLIE BIJDRAGE AAN PLAN BOOMMARTER?

Christine: „Als natuurgids besef ik goed dat het belangrijk is om te zorgen dat dieren en planten zich kunnen verplaatsen door het landschap. We hebben onze eigen tuin dan ook ingericht als een schakeltje hierin. Met extra hagen, fruitbomen en een kleine poel (wadi) zorgen we voor KLE's. Dit zijn groene stapstenen, maar het zijn ook de perfecte voedselbronnen en nestplaatsen voor heel wat dieren.”

Erik: „We doen mee aan alle acties van Plan Boommarter! Ik heb onlangs ook hun cursus gevolgd om de hoogstamfruitbomen goed te leren snoeien en onze appelooft lieten we persen door de mobiele fruitpers.

We zouden graag nog wat meer bessenstruiken bijzetten om zelf nog wat meer te kunnen proeven van de natuur in onze tuin.”

WAT IS HET MOOISTE MOMENT...

„Ieder seizoen brengt weer wat anders, in de lente was dat bijvoorbeeld de bloemenweide met veel soorten bloemen en met de vlinders die er op afkwamen. Nu komt het er op aan om ook de burens te overtuigen om mee te doen met Plan Boommarter zodat het hele landschap aangepakt kan worden. Plan Boommarter gaat niet enkel over boommarters, steenuiltjes, salamanders en andere 'Koesterburen' maar even zeer over de mensen die er wonen.”

KL-WATTES? KLE'S!

Kleinlandschapselementen (KLE's) zijn groene stapstenen voor natuur. Langs knotbomen, poelen, boomgaarden, hagen... kunnen planten en dieren zich veilig verplaatsen. Ga aan de slag in je eigen tuin en buurt! Wat kan je doen? Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei zet je op weg met advies en gratis brochures: www.pajot-zenne.be/aandeslag Woon je in Plan Boommarter gebied, kijk dan ook even op www.planboommarter.be.

Plan Boommarter is een samenwerking van Agentschap voor Natuur en Bos, stad Halle, Natuurpunt, Provincie Vlaams-Brabant, Natuurgidsen Zuidwest Brabant en Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei.

'T GEDACHT VAN THOMAS DE MOL

EIGENLIJK ZOUDEN WE DIT MOETEN OPSCHRIJVEN...

Thomas De Mol is gepassioneerd door geschiedenis en door zijn streek. De Eizeringenaar studeerde geschiedenis en verrichte als lid van de Andreas Masiuskring (Lennik) heel wat onderzoekswerk rond de Eerste Wereldoorlog in onze streken. Thomas zat niet enkel met zijn neus in de boeken maar had ook heel wat gesprekken met nabestaanden van slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog in Lennik. Hij neemt ons mee op zijn zoektocht...

ALS MEN ZICH DE GRUWELIJKE TAFERELN DIE ZICH ONGEVEER HONDERD JAAR GELEDEN AFSPLEEDEN IN DE LOOPGRACHTEN AAN HET WESTELIJKE FRONT PROBEERT IN TE BEELDEN, KAN MEN ER ZICH WAARSCHIJNLIJK MOEILIJK BIJ VOORSTELLEN HOE HET MOET GEWEEST ZIJN.

"Eigenlijk zouden we dit moeten opschrijven..." was één van de zinnestjes waarmee mijn grootvader de verhalen uit zijn kinder- en legertijd vaak afsloot, "...anders gaan we dat vergeten." Jammer genoeg hebben we bitter weinig genoteerd. Veel van zijn herinneringen zijn intussen door mijn geheugen in de vergeetput gedropt en zullen helaas nooit terugkomen, wat bijzonder jammer is.

Het opschrijven van gebeurtenissen is dus zeer belangrijk wil men de toekomstige generaties op de hoogte houden van het wel en wee van haar voorgangers.

Als men zich de gruwelijke tafereelen die zich ongeveer honderd jaar geleden afspeelden in de loopgrachten aan het westelijke front probeert in te beelden, kan men er zich waarschijnlijk moeilijk bij voorstellen hoe het moet geweest zijn. Men vergeet ook al gauw dat de Eerste Wereldoorlog een impact had op iedereen. Niet enkel de soldaat aan het front, maar ook zijn echtgenote, kinderen, ouders, familie,... werden getroffen. De gruwelijke onzekerheid over het terugzien van hun dierbare familielid maar ook de sociaaleconomische problemen die de oorlog met zich meebracht moeten een zware last zijn geweest.

Het Pajottenland werd uiteraard ook getroffen. Maar hoe hard? En op welke manier? Pen en papier waren destijds zowat het enige schriftelijke communicatiemiddel dat ter beschikking stond. Door de overvloed aan informatie kan men vandaag de dag oorlogen aan het andere eind van de wereld in real-time opvolgen. Dit staat in schril contrast met de conflicten die een eeuw terug (en vroeger) 'bij ons' werden uitgevochten. Deze zijn veel minder goed gedocumenteerd. Foto's waren zeer schaars en eerder statisch van aard en de correspondentie die overblijft beperkt zich veelal tot de naar huis toe gerichte brieven van de frontsoldaten. Daarnaast probeerde de media (als deze al niet in handen was van de bezetter) enerzijds een globaal beeld van de actie te schetsen en anderzijds de lezer door middel van propaganda te sturen. De dagdagelijkse beslommingen van de gewone man kwamen hierin weinig tot niet aan bod. De vraag stelt zich dus:

Hoe kan men zich een beeld vormen van de omstandigheden waarin de Pajotse burger moest leven?

Verhalen van vader op zoon (of van moeder op dochter) over de gruwelen aan het front of over het dagdagelijkse leven worden doorheen de generaties doorverteld. Dit is echter zelden een betrouwbare bron. Het menselijke geheugen durft ons al eens in de steek te laten. De gaten die hierdoor ontstaan worden dan opgevuld met elementen die niet noodzakelijk op ware feiten zijn gebaseerd. Gelukkig zijn er, wat betreft het Pajottenland, ook een aantal schriftelijke bronnen bewaard gebleven die ons een inzicht kunnen geven over onze gebieden tijdens WOI.

ONZE STREEK WERD HET MINST GETEISTERD DOOR BOMBARDEMENTEN EN GEVECHTEN.

Een schat aan informatie is het 'Oorlogsboek' van het Davidsfonds. Hoewel de Davidsfondswerking stilviel tijdens de Duitse bezetting, had het hoofdbestuur gevraagd aan de lokale afdelingen om de gebeurtenissen (inval, bezetting en aftocht) neer te pennen. Na de oorlog werd deze documentatie verzameld en gebundeld.

Vluchtelingen uit Comines in Lennik (M. Van Assche)

De bronnen werden na de oorlog nagelezen door een commissie van 3 personen die gedurende de oorlog ter plaatse waren gebleven. Subjectieve passages en eventuele verzinsels werden op die manier zoveel mogelijk beperkt.

Ook vanuit religieuze hoek werden er initiatieven ondernomen. Zo vroeg toenmalig kardinaal Mercier aan deken Verbesselt (deken van het kanton Lennik) of het mogelijk was om de gebeurtenissen in zijn dekenij aan het begin van de oorlog neer te schrijven zodat hij de toestand van zijn parochianen kon opvolgen. Deken Verbesselt gaf vervolgens de opdracht aan al zijn priesters deze vraag uit te voeren. De verslagen lieten niet op zich wachten. Zowel in het Nederlands, het Frans als in het Latijn (uit angst voor de bezetter) werd Mgr. Mercier geïnformeerd over de toestand in het Pajottenland.

Daarnaast zijn er ook dagboeken bewaard gebleven, die een subjectiever doch interessant beeld kunnen scheppen van de gebeurtenissen

aan het thuisfront. De combinatie van deze bronnen laat ons toe met vrij grote zekerheid te stellen dat het Pajottenland gespaard is gebleven van barbaarsheden. Onze streek werd het minst geteisterd door bombardementen en gevechten. Er waren slechts enkele schermutselingen aan het begin en het eind van de oorlog, niet te vergelijken met steden als Antwerpen, Leuven en Dendermonde tijdens het begin van de oorlog, of als Ieper gedurende de uitputtingsslag aan de Yzer. Ook de zware hongersnoden en de deportaties naar Duitsland werden ons grotendeels bespaard.

De oorlog, en dan vooral het doorreizen van de Duitse legers (geschat werd dat zo'n 200 000 soldaten onze gewesten hebben doorkruist) in het begin ervan, zorgde uiteraard wel voor ontwrichtingen in het dagelijkse leven van de Pajotters. In Vlezenbeek werden koeien en paarden opgeëist. De scholen werden gedurende een bepaalde tijd gesloten. Haver, hooi, hespen, boter, vet, brood, koffie, eieren, suiker, tabak, enz.,... werd geroofd, geweren en revolvers

dienden worden binnengebracht, gedurende welbepaalde periodes reden de trams niet. Te Halle werden de boeren verplicht hun rijtuigen en dieren te koop te stellen in ruil voor geld of bons. Op langere termijn hadden deze gebeurtenissen ook hun gevolgen. Zo kwamen er te Gooik een heleboel mensen zonder werk te zitten ten gevolge van het ontbreken van bestellingen bij de linnenwerksters. De prijzen van etenswaren en brandstoffen gingen de lucht in terwijl er armoede heerste bij de arbeiders. Kortom, het dagelijkse leven werd er niet makkelijker op gemaakt.

Maar, in het Oorlogsboek van het Davidsfonds wordt nadrukkelijk vermeldt dat: "Het kanton Lennik is buiten kijf de streek van gans ons vaderland, die door den oorlog het minst geteisterd werd. Buiten de levensduurte, buiten de spitsvondige plagerijen en de eeuwige bedreiging met gevangenis en duizenden marken boete, hadden de bewoners over het algemeen niet te klagen. Bevoorrechte streek, inwendig!"

Voedselcomité Gooik – Foto Cécile Van Daele via Heemkring Gooik

24

TENTOONSTELLING "PAJOTTENLAND ZENNEVALLEI 14-18"

De expo "Pajottenland Zennevallei 14-18" is een interactieve en mobiele expo, waarbij de focus ligt op het dagelijks leven tijdens de Eerste Wereldoorlog in onze regio. Aan de hand van zes grote thema's ontdekt de bezoeker hoe moeilijk het werd om voldoende voedsel bij elkaar te zoeken, hoe de Duitse bezetter ook onze streek plunderde, waarom op loperkesdag alle jonge mannen niet ver genoeg konden vluchten, hoe dierst sommige dievenbendes tekeer gingen, waarom een jongen uit het West-Vlaamse Geluwe hier zijn communie deed, hoe het brouwen van geuze plots minder evident werd en veel meer...

De expo is van 4 oktober tot 15 oktober te bezoeken in GC De Warande in Liedekerke en reist daarna de regio rond. Voor meer informatie en de locaties www.pajotzenne14-18.be.

VERHALEN OVER BOMEN EN BEREN NATUURLIJK ERFGOED IN KAART

Nog even de buikometrek meten en 'n fotootje nemen. Geert Van der Linden is bomendeskundige bij Agentschap Onroerend Erfgoed en pionier van het in kaart brengen van bomen, struiken, hagen en ander houtig erfgoed in Vlaanderen. De voorbije vijf jaar werden meer dan 3000 waarnemingen genoteerd (1600 locaties). PenZine voelt het sap wat sneller door de aderen stromen van bomenbeer Geert en neemt hem mee naar Roosdaal om alvast nog drie bijzondere bomen toe te voegen aan de inventaris.

25

BOMEN ALS ERFOED, IS DAT IETS NIEUWS?

„Oude bomen en struiken vertellen ons vaak veel over de geschiedenis van een bepaalde plaats. Het zijn illustraties van oude gebruiken, historisch landgebruik of bepaalde technieken. In Vlaanderen is de aandacht voor bomen en struiken met een erfgoedwaarde relatief nieuw. De nadruk ligt op de opmaak van een wetenschappelijke inventaris, die zal worden gebruikt voor het beheer en de goede verzorging van dat levend erfgoed.”

HOE BEPAAL JE DE ERFGOEDWAARDE VAN EEN BOOM?

„Dat is telkens een samenspel van de nuttigheidswaarde, waarde als statussymbool, historische waarde, belang voor de natuur en ook de schoonheidswaarde. Door deze elementen te combineren krijgen we een min of meer objectieve score die gebruikt kan worden om advies te geven over onderhoud en eventueel zelfs bescherming. In dat opzicht is er feitelijk weinig verschil met de erfgoedwaarde van bijvoorbeeld een gebouw.”

GA JE ALLE BOMEN IN HEEL VLAANDEREN IN KAART BRENGEN?

„Dat zou leuk zijn maar is een onmogelijke opdracht. Binnenkort worden de gemeenten die we zelf geïnventariseerd hebben online ter beschikking gesteld (in onze regio is dat Herne, nvdr). Nadien gaan we samen met vrijwilligers en Regionale Landschappen aan de slag om de andere gemeenten aan te vullen. Iedereen die interesse heeft kan hier dus aan meewerken.”

WAT IS JE AMBITIE?

„Op termijn hoop ik dat er meer waardering en interesse komt voor bomen. Het zijn levende wezens die ons een verhaal vertellen. Ook hier in het Pajottenland staan nog veel hoekbomen van een perceel of grensbomen van landerijen en dorpen. Ik kwam ook zeldzame bomen tegen zoals een zwarte populier of een oude moerbeiboom. En rond akkers of boomgaarden vind je nog een schat aan oude meidoornhagen, soms al 400 jaar oud.”

BOMENWACHTERS AAN DE GROT VAN POELK (PAMEL)

De Grot van Poelk, een replica van het bedevaartsoord in Lourdes, is een rustpunt voor fietsers, wandelaars, natuurgenieters. Ze kijkt uit op de hoogstamboomgaard van Natuurpunt aan Hulsbroekbos. Boven op de grot groeien twee opvallende bomen die voor schaduw zorgen.

- > Twee beuken (*Fagus sylvatica*)
- > Ouderdom: vermoedelijk even oud als de grot (138 jaar)
- > Bron aan de grot: mogelijk gebeurde hier al voor-Christelijke verering?
- > Huwelijksent tussen de takken van de beuk en de eik die lager staat
- > Waarschijnlijk één van de eerste Lourdesgrotten in België
- > Kleinfruit in omgeving aangelegd in kader van 'Pajottenland van je bomen/dromen'

'CUYLITSBOOM' IN HOEK VAN PASTORIETUIN STRIJTEM

Jean-Paul Cuylits was de excentrieke pastoor van Strijtem (Roosdaal) tussen 1898 en 1907. Het verhaal gaat dat hij een plankenvloer liet timmeren in de boom. In dit zomerhuisje kon hij rustig z'n pijp roken in de schaduw of vrienden uitnodigen om naar boven te klauteren.

- > Uitgegroeide haagbeuk (*Carpinus betulus*)
- > Ouderdom: vermoedelijk even oud als de pastorie (253 jaar)
- > Omtrek stam op 1,5m hoogte: 336cm
- > Bijzonder: groot wespennest in de holle stam
- > Interessant om zaden te oogsten van deze haagbeuk (autochtoon materiaal)
- > Tuin aangelegd in kader van het project 'Pajottenland van je bomen/dromen'
- > Boekje 'Pastoor Cuylits ten voeten uit' (Luc Van Liedekerke, 2007) bestellen via 054 26 00 3

BINNENKORT ONLINE: BOMENINVENTARIS HERNE

Agentschap Onroerend Erfgoed heeft heel Herne uitgekamd en bijzondere bomen en ander 'houtig erfgoed' gefotografeerd, beschreven en in kaart gebracht. Dit is een proefproject in Vlaanderen, bedoeling is dat andere gemeenten volgen. Schrijf je in op de nieuwsbrief van Regionaal Landschap Pajottenland & Zennevallei en je krijgt bericht van zodra de inventaris online beschikbaar is (eind 2014): www.pajot-zenne.be/nieuws

BOMENWERKGROEP PAJOTTENLAND-ZENNEVALLEI: DOE MEE!

Bomen bestuderen, inventariseren en herwaarderen. Dat is de missie van de nieuwe Bomenwerkgroep die momenteel voorbereid wordt. Zin om zelf bijzondere bomen in je buurt te inventariseren? Leer meer over de levenscycli en -verhalen van onze bomen. Wie wilt laat zich vormen en gaat als 'bomengids' aan de slag. Of misschien raak je gewoon ontroerd door een kruin of stam. Interesse om mee te doen? Geef je contactgegevens door en we nodigen je uit om de Bomenwerkgroep P&Z mee vorm te geven: leen@pajot-zenne.be, 02 452 60 45.

© Likona

BOMENBEER HAKT ER OP LOS

Dit najaar doet onze bomenbeer zijn ronde langs de scholen in het Pajottenland. Eerst hakt hij er op los: weg met al dat groen! Maar dan wordt hij geconfronteerd met de gevolgen. Het bomenboek en educatief pakket haakt in op bomenplekjes die her en der in het Pajottenland worden aangelegd in samenwerking met scholen. Maar je kan het pakket ook apart gebruiken en aanvragen bij Leen Van de Weghe, leen@pajot-zenne.be, 02 452 60 45.

HET PAJOTTENLAND ALS FILMDECOR

CINE PAJOT

In de VTM-fictiereeks 'Amateurs' speelt het Pajottenland een prominente rol. Zo waren er opnames in zaal Lindengroen in Buizingen, het stamcafé van de acteurs is café Pajottenland in Roosdaal en ook het dorpscentrum van Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek komt zeer herkenbaar in beeld. Maar 'Amateurs' is zeker niet de eerste reeks die de pracht van het Pajottenland als decor gebruikte. Ken je deze ook nog?

KAPITEIN ZEPPUS

De Hertboommolen aan de Windmolenstraat in Onze-Lieve-Vrouw-Lombeek werd in de jaren '60 gebruikt voor opnames van de jeugdreeks 'Kapitein Zeppos'. De mysterieuze Zeppos, gespeeld door Senne Rouffaer, woonde in de reeks in de molenhoeve. De serie was heel populair en werd zelfs uitgezonden in Engeland en Australië. In het molenmuseum wordt heel wat aandacht besteed aan Kapitein Zeppos.

THUIS

In Ternat in de Dreef, die de Sint-Gertrudiskerk verbindt met het kasteel Kruikenburg, staat op nummer 21 het doktershuis van Marianne. De Dreef is een echte Thuis-straat, want je vindt er onder andere ook het advocatenkantoor De Decker en het huis van Frank en Simonneke.

TERNAT

O.L.V. LOMBEEK

GAASBEEK

DE KAMPIOENEN

Voor de 'F.C. De Kampioenen'-film 'Kampioen zijn blijft plezant' streek de filmploeg ook neer in Gaasbeek. De emotionele afscheidsscène met Bieke en Marc en hun dochter Paulientje en het vertrek van de Kampioenen naar Zuid-Frankrijk met het gammele busje van Fernand Costermans werden gefilmd op het dorpsplein. Ook in het Kasteel van Gaasbeek zijn opnames gemaakt.

SAMSON & GERT

Het gemeentehuis van Modest, Meneer de Burgemeester, uit de kinderserie Samson & Gert is in werkelijkheid het oud gemeentehuis van Asse op het Gemeenteplein. In de buurt werden nog andere locaties gebruikt. Het kapsalon uitgebaat door Alberto staat in Dilbeek, op het kruispunt van de Wolsem- en de Hendrik Placestraat. En de winkel van Octaaf De Bolle was gelegen in de Daalstraat in Affligem.

ASSE

THUIS

Café & manege Hof Ter Smissen in de Hongerveldstraat in Dilbeek deed jarenlang dienst als locatie voor de VRT-soap Thuis. Het was in de reeks een restaurant, hotel en manege met dezelfde naam en was eigendom van Marianne Bastiaens. Jenny en Rosa Verbeeck hielden de zaak draaiende, tot die op het einde van het zestiende seizoen volledig afbrandde. Gelukkig enkel in soap.

DILBEEK

VLEZENBEEK

WITSE

De boom van Witse uit de gelijknamige tv-serie staat aan de Puttenberg in Vlezenbeek. Maar Witse is eigenlijk nog nauwer verbonden met Halle. Het huis van Witse staat in de Dorpslaan in Buizingen en het politiebureau is een oud schoolgebouw in de Albertstraat in Sint-Rochus. De Witse-fietsroute van toerisme Halle neemt je mee op ontdekkingsstocht doorheen het decor van Witse.

EN DAN ZIJN ER NOG...

Het Kasteel van Gaasbeek werd, naast voor de 'F.C. De Kampioenen'-film, ook al voor heel wat andere opnames als decor gebruikt. De jeugdserie 'Johan en de Alverman' uit de jaren '60 speelde zich voor een groot deel in en rond het kasteel af. Recenter werden er nog afleveringen van 'Zonde van de Zendtijd' opgenomen.

Ook Heikruis diende al meermaals als decor, onder andere voor de tv-reeksen 'Een mens van goede wil' en 'Maria Speermalie' in de jaren '70. Later werden er opnames gemaakt voor de BRT-kinderserie 'Mik, Mak en Mon' en de VTM-reeks 'Ons geluk'.

'Salamander', fictiereeks op Eén, trok voor opnames naar het kasteel Steenhout in Vollezele.

BIJZONDERE WONINGEN IN DE REGIO

© Tim Van de Velde

Er staan heel wat bijzondere woningen in de regio Pajottenland & Zennevallei. Apart omwille van hun architectuur, hun geschiedenis, hun ligging, hun bewoners, ... In deze rubriek laten we je binnengluren in enkele van deze woningen.

In de Molenstraat in Ternat staat een hedendaagse woning waar duurzaamheid en authenticiteit hand in hand gaan.

De bouwheer kocht de woning na een coup de foudre. Hij viel voor de woning om haar authentieke charme: de volledig onmuurde tuin, een in het oog springende voorgevel met sierlijke decoratieve steenlagen, en de statige klassieke voordeur met kleine raampjes en smeedwerk. Die authenticiteit wilde hij kost wat kost bewaren. Wat de uitdrukkelijke wens van de bouwheer was, werd dé uitdaging voor de architect. Want de woning was wel aan een grondige renovatie toe. Om de woning duurzaam en energiezuinig te maken moest er vooral geïsoleerd worden. Deze isolatie mocht het karakter van de woning niet ingrijpend veranderen. Paul de Mulder ging met zijn architectenbureau 'De Bouwerij' de uitdaging aan en toverde het oude huis om tot een modern hedendaagse woning.

De oplossingen voor het isoleren van oude woningen zijn bekend, maar bijna altijd grijpen ze in op de buitengevel van het gebouw. Hierdoor zou het onmogelijk zijn de buitengevel te bewaren. Daarom werd de gevel gerestaureerd en aan de binnenzijde door middel van een voorzetwand geïsoleerd.

© Tim Van de Velde

© Tim Van de Velde

Zicht op de eetruimte, die links van de inkomhal aan de straatzijde ligt.

© Tim Van de Velde

De keuken bestaat uit een twee delen: een keukenwand en een keukeneiland. In de wand zitten het fornuis en de elektrische toestellen verwerkt, in het eiland de spoelzone.

© Tim Van de Velde

Ook de vloer in polybeton is een gevolg van de bewuste keuze voor moderne materialen. Ze geeft de woning stijl en karakter.

Voor de zij- en achtergevels werd wel voor isolatie aan de buitenzijde gekozen. Deze werden ingepakt met een dikke isolatielaag en bekleed met sierpleister.

Het is een vrij klassiek woonhuis gebouwd volgens het patroon dat 100 jaar geleden de gewoonte was. Een woning met centrale inkom en een lager bijgebouw. Die bestaande bouwvolumes en structuur werden gerespecteerd.

Er is nog steeds de centrale gang met de ruimtes errond. Maar door de integratie van glazen deuren bracht de architect niet alleen meer licht binnen, maar zorgde hij ook voor een groter ruimtegevoel in

de woning. 'Vroeger kwam je binnen in zo'n woning en je zag alleen de gang, er was geen inzicht in de ruimtes errond, alles was netjes afgesloten. Zo leven we nu niet meer. Door met de glazen deuren te werken zie je niet alleen de ruimtes, maar voel je ze ook als je de woning binnenkomt.', aldus architect Paul De Mulder.

In de gang ligt de nadruk echt op respect voor oude materialen en de authenticiteit ervan. De oude trap werd bewaard, de gang kreeg nieuwe tegels, maar met een motief uit de originele vloer. Ook de oude voordeur met origineel smeedwerk zit ongewijzigd op zijn plaats.

Voor de leefruimtes daarentegen werd duidelijk gekozen voor een zeer hedendaagse inrichting: een leefkeuken in een strakke hedendaagse stijl, veel licht, vloeren in polybeton en hedendaags meubilair. De hoek van de keuken werd opengemaakt waardoor de moderne keuken nu volop daglicht krijgt. De grote ramen geven vlot toegang tot het terras en de tuin.

Woon je zelf in een bijzondere woning? Of heb je zo'n woning waarvan je al jaren denkt: 'daar zou ik graag eens binnenkijken?' Laat het ons weten, mail naar **bea@archeduc.be**

MEER ARCHITECTUUR ONTDEKKEN IN DE REGIO?

- Za 28/02/2015** Hedendaagse architectuur in Dilbeek: Carlos Arroyo architects (lezing en bezoek)
- Za 28/03/2015** Hedendaagse architectuur: functionaliteit, esthetiek en duurzaamheid (lezing)
- Za 25/04/2015** Hedendaagse architectuur in Asse: een wandeling

Info en inschrijven: **www.archeduc.be** of 02 454 54 01 i.s.m. Cultuurcentrum De Plotter en Cultuurcentrum Westrand

DOE MEER
MET WAT JE
GRAAG DOET

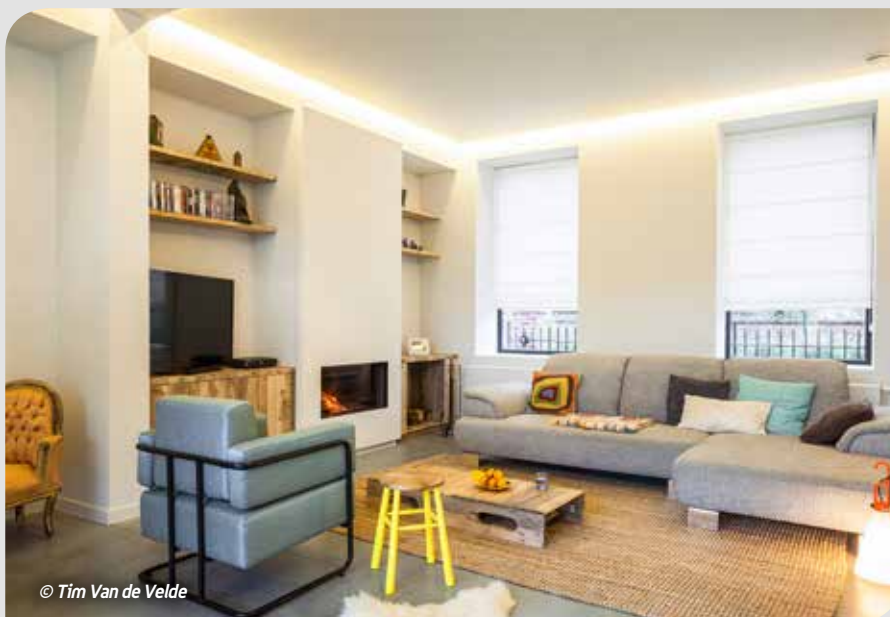
Vormingplus Halle - Vilvoorde

arch“educ

© Tim Van de Velde

De tegels in de gang lijken oud maar zijn nieuw. Ze sluiten echter perfect aan bij de authentieke sfeer van de inkomhal, met de authentieke trap en voordeur.

© Tim Van de Velde

Rechts van de inkomhal ligt op het gelijkvloers van het lagere bijgebouw de zitkamer.

OP ZOEK NAAR NOSTALGISCHE KLANKEN EN BEELDEN!

EEN BIJZONDERE VERZAMELING

De leukste ontdekkingen zijn de onverwachte. Wie door Bogaarden, deelgemeente van Pepingen rijdt, verwacht niet dat achter de gevel van de cafetaria Ter Kammen zulke bijzondere schat schuilgaat. Wie echter binnenstapt wordt overspoeld door een gigantische collectie oude radio's, grammofoons, bandopnemers, camera's, tv-toestellen en zoveel meer. Niet voor niets noemen François en Julien Luyckx hun collectie 'Het Audiovisueel Museum'.

PenZine ging voor jou een kijkje nemen en vroeg naar de meest bijzondere stukken uit de collectie. Ga er vooral ook zelf op bezoek voor het ultieme retrogevoel, inclusief nostalgische klanken van een honderdjarige grammofoon!

Julien Luyckx toont de radio die hij als kind in 1949 al op zijn kamer had staan.

HOE ZIJN JULLIE MET DEZE VERZAMELING BEGONNEN?

Julien: Ons verhaal begint reeds in de jaren 20, onze grootvader had toen als één van de enige in de omgeving een TSF of een 'transmission sans fil', een radio dus. Onze eigen vader had het dus van geen vreemden toen hij, gebeten door techniek, zelf radio's begon te maken. Ons hele huis stond boordevol radio's. Vooral onze broer Henri was ook gebeten door de verzamelmicrobe. Toen hij stierf liet hij een indrukwekkende collectie na die wij, zijn twee broers, verder uitgebouwd hebben en blijven tentoonstellen.

François en Julien tonen een Edison, deze 'spreekmachine' is de voorloper van de dictafoon. Stemmen konden op een cilinder opgenomen worden.

HOE BOUWDEN JULLIE DEZE COLLECTIE UIT?

François: Wij kopen niets aan! Bijna alles wat hier staat is ons geschonken geweest door mensen die van onze verzameling hadden gehoord. Op die manier hebben we ondertussen al meer dan 200 oude radio's verzameld en hebben we echte topstukken in onze collectie zoals een tv en een filmcamera uit 1940, een grammofoon uit 1905 en bandopnemers vanaf de jaren 50.

HEB JE EEN FAVORIET STUK?

Julien: Het is moeilijk of zelfs onmogelijk om een favoriet stuk uit te kiezen maar het meest tot de verbeelding sprekende object is misschien toch onze vonkenzender. Met een vonkenzender kan je via licht en geluid met het morse-alfabet boodschappen versturen. Onze vonkenzender stamt uit 1900. Wist je trouwens dat de enkele honderden overlevenden van de Titanic gered werden dankzij de boodschap die via een vonkenzender werd uitgestuurd?

Julien toont een geperforeerde muziekrol die voor een automatische piano gebruikt kan worden.

Een zeer uniek zendontvangstoetsel van het Belgisch leger van 1935.

WAT IS HET OUDSTE OBJECT UIT DE COLLECTIE?

François: Onze oudste grammofoon is van 1905. Toen een dame uit Mechelen verhuisde, wou ze het grote meubel niet mee verhuizen. Gelukkig konden wij deze prachtige grammofoon gaan ophalen. Onderaan de kast zitten de platen. In het midden zie je allemaal klepjes, deze dienen om het geluid te regelen. Waarvan denk je dat de uitspraak 'houd uw klep' komt?

ZITTEN ER UNIEKE STUKKEN IN JULLIE COLLECTIE?

François: Ons zendontvangsttoestel van het Belgisch leger van 1935 kan je enkel ook in het Legermuseum in Brussel zien. We willen dit toestel trouwens binnenkort terug operationeel maken en opnieuw berichten uitzenden zoals het ook vroeger gebeurde. Ook bijzonder is onze 'kleinste TV', een piepkleine kleurenTV uit 1980. Deze werd toen verkocht voor speciale toepassingen en als gadget.

ZIJN ER OOK STUKKEN WAAR JE EEN PERSOONLIJKE RELATIE MEE HEBT?

Julien: Ja, de radio die ik als kind had staat hier ook. Onze vader maakte zelf radio's en passeerde wekelijks langs het Vossenplein in Brussel op zoek naar oude radio's. Bijgevolg stond het hele huis al snel vol radio's. Zo had ik in 1949 als kind al mijn eigen radio. In die tijd was dat best bijzonder.

WERKEN SOMMIGE VAN DEZE TOESTELLEN NOG?

Uiteraard! Heel wat toestellen spelen nog of restaureren we zodat ze terug werken. We zijn er ook in geslaagd om satellietTV uit te zenden op één van de eerste modellen kleurenTV.

Op ons opendeurweekend van 18 en 19 oktober laten we, in samenwerking met Erfgoedcel Pajottenland Zennevallei, gedigitaliseerde 8mm-filmpjes uit de hele regio zien. In deze oude filmpjes kan je het Pajottenland en de Zennevallei van de jaren 30 tot de jaren 70 opnieuw beleven.

Bekijk al enkele leuke sportfilmpjes via deze link!
www.erfgoedcelpz.be/oproep-sportfilmpjes-gezocht

ERFGOEDVERZAMELINGEN GEZOCHT

Boeiende collecties vinden we in musea, archieven of kerken. Maar vaak zijn de bijzonderste erfgoedparels te vinden bij verzamelaars thuis. Er zijn vast heel wat meer bijzondere verzamelingen zoals die van François en Julien Luyckx. Erfgoeddag 2015 zal in de regio Pajottenland en Zennevallei in het teken staan van 'privé erfgoedverzamelingen'. Daarom zijn we op zoek naar regiobewoners die een bijzondere erfgoedverzameling hebben. Breng Erfgoedcel Pajottenland Zennevallei op de hoogte!

karen@erfgoedcelpz.be – 02 451 69 49

HET AUDIOVISUEEL MUSEUM BEZOEKEN

Nieuwsgierig geworden? Je kan de bijzondere verzameling van François en Julien Luyckx elk weekend bezoeken in Ter Kammen, Ter Kammenstraat 11, Bogaarden (Pepingen).
www.terkammen.be

Kom zeker een kijkje nemen tijdens het opendeurweekend van 18 en 19 oktober. Je krijgt een rondleiding doorheen de collectie en kan gedigitaliseerde 8mm filmpjes uit het Pajottenland & de Zennevallei bekijken.

Op de dag van de wetenschap op 23 november kan je een tentoonstelling bezoeken over communicatie tijdens WOI.
www.dagvandewetenschap.be

François toont de kleinste TV uit de collectie.

8MM OF SUPER8-FILMPJES OVER SPORT GEZOCHT!

Op 18 en 19 oktober kan je in het audiovisueel gedigitaliseerde filmpjes bewonderen. Heb jij thuis nog oude filmpjes liggen? De Erfgoedcel is op zoek naar filmmateriaal waarop (volks)sporten te zien zijn en die zich in onze regio afspelen. Heb jij materiaal?

PRAKTISCH:

Gezocht: oude filmpjes die zich in de regio Pajottenland Zennevallei afspelen.

Formaat: super8 of 8mm

Thema: (volks)sport; een voetbalwedstrijd, de schutters-gilde aan het werk, ruitersport, op de bollenbaan,...

Breng het naar het Audiovisueel Museum of neem contact met de erfgoedcel via annelien@erfgoedcelpz.be
T: 02 451 69 47

Indienen kan tot vrijdag 28 november 2014

Meer informatie:

www.erfgoedcelpz.be/oproep-sportfilmpjes-gezocht

MOOIE VERKLANKING VAN HET PAJOTTENLAND

Vier jaar geleden was er de première van de cd *The Sound van de Kesterheide* in Gooik. Kim Delcour vertelt erover alsof het gisteren was en is nog steeds op zoek naar locaties om zijn 'sound' te brengen. Dit theaterseizoen plaatst Westrand deze muzikale vertelavond op het programma naar aanleiding van de programmalijn identiteit Enig ID?. Tijdens de voorstelling zullen zowel de identiteit als de geschiedenis van het Pajottenland aan bod komen. Want, zo vertelt Kim: 'Ik kom uit Brussel, ik ken het Pajottenland en ik vind de geschiedenis van deze regio zeer fascinerend.'

WIE IS KIM DELCOUR?

Kim speelde, samen met zijn broer, onder meer in de volksgroep (BUB), een afkorting voor Belzebub. Daarmee schuimde hij tien jaar lang cultuurcentra en festivals af. Daarnaast maakte hij ook deel uit van muziektheatergezelschap LOD, waarmee hij met Dick Vander Harst drie producties speelde. Samen met Pat Vanhemelrijk bracht hij ook de voorstelling *De Brosellasuite*.

Kim: 'Ik ben opgegroeid met volksmuziek, maar heb ook conservatorium gedaan, en van opleiding ben ik blokfluitist. Tijdens mijn opleiding kwamen vooral de renaissance en oude barokmuziek aan bod. Ik heb ook in heel wat lokale popgroepjes gespeeld, meestal ook volksmuziek. Momenteel geef ik ook les in verschillende muziek scholen, die van Dilbeek, Asse en Sint-Agatha-Berchem, waar ik blokfluit en doedelzak geef, maar ook samenspel of harmonie. Tijdens de zomer komen daar ook nog eens de stages muziekmozaïek in Gooik bij.'

HET LANDSCHAP VAN BRUEGEL

De Kesterheide vormt het hoogste punt van de streek rond Gooik, een getuigenheuvel die tot op vandaag zijn landschapspelijke waarde wist te behouden en een hele geschiedenis en tal van mythen met zich meedraagt.

Kim: 'Bruegel heeft in het Pajottenland gewoond. Hij heeft heel wat doedelzakken geschilderd, ook bijvoorbeeld op het alom gekende schilderij *De boerenbruiloft*. Hij schilderde de doedelzak omdat hij het instrument kende. Je ziet hetzelfde bij Jeroen Bosch en andere schilders uit zijn tijd. Die doedelzaktraditie startte ergens in 1200 en liep tot 1900, Bruegel zat er in de 16e eeuw dus midden in.'

Een ander voorbeeld is het schilderij *De parabel van de blinden*, met de kapel van Sint-Anna-Pede op de achtergrond. Daarop zie je een aantal blinden in de beek vallen, waaronder ook een draailierspeler, en in de rechterbenedenhoek staat die draailier zeer gedetailleerd afgebeeld. Daaraan weet je dat hij vertrouwd was met het instrument. Hij heeft deze instrumenten gehoord, gezien en als gevolg geschilderd in heel wat van zijn werken. **Kim:** 'Wij gebruiken in onze sound van het Pajottenland klanken die 500 jaar geleden ook weerklonken in die kapellen, in die velden, in die kerken... Bruegeliaanse doedelzakken zijn een deel van onze geschiedenis, van onze identiteit.'

HET JAAR VAN DE KESTERHEIDE

De idee voor een voorstelling over de Kesterheide is gegroeid in het Jaar van de Kesterheide, een project van Regionaal Landschap Pajottenland en Zennevallei dat liep van maart 2009 tot maart 2010. De bedoeling was om de unieke locatie die de Kesterheide is een jaar lang onder de aandacht te brengen vanuit verschillende invalshoeken. Zo zijn er boeken verschenen, lezingen gegeven, werden er verschillende sprekers uitgenodigd, gaande van historici tot landschapskenners, vertellers, enzovoort. Aan de muziekacademie van Gooik werd gevraagd voor de muzikale toets te zorgen in dit project.

Kim: 'Toen de vraag gesteld werd, werkte ik nog in de muziekacademie van Gooik. Mijn eerste plan was om samen met mijn leerlingen muziek te maken met doedelzakken en andere Breugeliaanse instrumenten op de Kesterheide. Het concept bleek echter zo mooi dat ik er verder wou mee gaan en het uiteindelijk met professionele muzikanten werd uitgewerkt. Zo is de cd er gekomen.'

Dit project ging voor het eerst live in 2010 tijdens *InstrumentiVal*, de avondconcerten binnen de Stage Volksmuziek Gooik, die toen de aandacht vestigde op de bourdoninstrumenten. Op 3 juli 2011 werd de cd voorgesteld en was *The Sound van de Kesterheide* een van de vele gesmaakte concerten op Gooikoorts.

De parabel van de blinden

MEER DAN ALLEEN MUZIEK

Kim Delcour brengt op 27 februari meer dan alleen muziek in Westrand, hij vertelt ook het verhaal en de geschiedenis van het Pajotse landschap.

Kim: 'De muziek is de soundtrack, en tussen de nummers door breng ik de culturele en geografische geschiedenis, maar ook mythes en legendes die met deze omgeving gepaard gaan. Ik leid de fantasie van de mensen naar een heel oud verleden dat hier heeft plaatsgevonden. De muziek is eigenlijk een trip in hun hoofd, recht naar de Romeinen, de Kelten en de tongsnijders.' De muziek in de voorstelling is heel introvert, geen dansfolk.

De intensiteit en de concentratie zijn zo groot en die rare toonladders maken dat je teruggeworpen wordt en in een soort van trip gaat. Het gebeurt vaak dat ik in de zaal kijk en zie dat minstens de helft met de ogen gesloten luistert. Het is een ander aspect van folk dat ik wil aanboren, een eerder spiritueel aspect dat al oeroud is, en waarin de doedelzak en de draailier centraal staan. Die klanken en verhalen triggeren de fantasie van de luisteraar.

HET CONCEPT IS OM EEN OEROUW
LANDSCHAP TE VERKLANKEN
MET PLAATSELIJKE EN OUDE
BREUGELIAANSE INSTRUMENTEN
EN TOONLADDERS IN DE
FOLKTRADITIE VAN DE
BOURDONMUZIEK, EEN OUDE
BEGELEIDINGSVORM.

DE SCHAT VAN DE TONGSNIJDERS

The Sound van de Kesterheide maakt deel uit van een pakket dat de rijkdom van de Pajotse Kesterheide in al zijn facetten wil promoten, met onder andere een verhalenboek, een wandelkaart, een aantal streekproducten, postkaarten en kortingsbonnen. De cadeaubox De schat van de Tongsnijders is te koop voor 35 euro bij de Heemkundige Kring van Gooik, Natuurpunt Gooik, De Paddenbroek, bibliotheek Gooik, bloemenwinkel 't Heideroosje en AD Delhaize Gooik. Je kan hem ook bestellen via info@kesterheide.be of aankopen op de avond van de voorstelling in Westrand.

Meer informatie

Soundtrack van het landschap
De Geest van de Kesterheide / Kim Delcour
vr 27 februari 2015 om 20u30
locatie: Dil'arte (Gemeentelijke Academie
voor Muziek, Woord en Dans Dilbeek)
Tickets en info: www.westrand.be

WWW.KESTERHEIDE.BE of
[www.myspace.com/
geestvandekesterheide](http://www.myspace.com/geestvandekesterheide)

©Bram Tack

KOTERHOEKSKE
KNUTSELEN MET
KASTANJES

hier alvast een
op weg te helpen
een spin of een

knip de satéprikkers iets korter en
steek ze vervolgens in een kastanje.
Als je dit met je kinderen maakt,
kijk dan wel even uit met de scherpe
uiteindes! Met stift of papier kun je
wat oogjes maken of een gekke tong en
je bent klaar.

hier alvast een aantal ideeetjes om je op weg te helpen. Je kan egeltjes maken, een spin of een heuse kastanjeslang.

Als er iets is wat de herfst typeert, dan zijn het wel kastanjes. Tijd voor een mooie boswandeling gewapend met een plastic zak, en verzamelen maar! En dan thuis lekker fritelen met de kinderen, bij een knetterend haardvuur en een warme chocolmelk. Erg leuk!

Je kan egeltjes maken,
euse kastanjenslang.

Naast kastanjes heb je wat satéprikkers, plakkoegjes,
lijm, een zwarte stift, dun touw, een stevige priksnaal,
eventueel wat (gekleurd) papier en lucifers nodig. Neem
ook de omhulsels van kastanjes mee, want daar kun je
leuke dingen mee maken. Pas wel op de harde stekels.

Ook kunstanjeomhulsels kan je gebruiken om een egeltje te maken of een originele haardos. Dit zijn slechts enkele ideeetjes. Je kunt zelf natuurlijk ook eindeloos variëren. Laat jullie creativiteit de vrije loop en er komt vanzelf iets leuks uit. Veel plezier!

WOORDSPELLEKE

36

[illegible][illegible]

HORIZONTAL

- 2: erfgoed dat dit jaar in de kijker wordt gezet
- 5: bouwwerk dat dateert uit WO II
- 7: dit drogen Gooikenaars
- 10: voornaam van de nieuwe regisseur bij De Pajotters
- 12: stukje Pepingen
- 13: echte voornaam van de hoofdrolspeler uit de jeugdserie Kapitein Zeppos
- 14: hij schrijft de stukken voor De Pajotters

VERTICAAL

- B: bekendste boer-kunstenaar van Drogenbos
D: steile fietshelling in Dworp
F: wroet in onze tuinen – dit willen De Pajotters winnen
H: in deze fictieve gemeente speelt Amateurs zich af
K: regisseur van de tv-reeks Amateurs
M: nationaliteit van Kapitein Zeppos – Pajotse middag

HET BOEK 'KONIJN MET GEUZE'

Los het kruiswoordraadsel op en stuur je antwoord samen met je adres voor 1 december naar **wedstrijd@penzine.be**

Het juiste antwoord van 't spelleke in het
zomernummer van PenZine was KRIEKENBIER.

De winnaars krijgen een dvd over het Pajottenland thuis toegestuurd.